

Kor. Alro/ C

a c 30/1 918

B. 599.

Dr. IRENA PANNENKOWA.

Myśli o wychowaniu narodowem.

Kolekcja
Emila Kornasia

LWÓW

NAKŁADEM „POLSKIEGO TOWARZYSTWA PEDAGOGICZNEGO”
CZCIONKAMI Drukarni Polskiej, LWÓW CHORAŹCZYNA 31.
1918.

TREŚĆ.

WSTĘP:

Str.

Tradycje prac wychowawczych w Polsce. Znaczenie tych prac. Nawiązanie do tradycji w Królestwie. Trzy grupy zagadnień. Plan pracy	1—3
--	-----

I. IDEAŁ WYCHOWAWCZY:

1. Pojęcie ideału wychowawczego. Klasyfikacja. Ideał obcy a rodzimy, — sztuczny a naturalny, — jasny a nieokreślony. Ideał wychowawczy — ideałem narodowym. Przykłady ideałów wychowawczych	5—10
2. Ideał japoński. „Bushido“	11—12
3. Przeciwnieść ideałów angielskiego i niemieckiego. Ideał angielski. „Gentleman“. Ideał niemiecki. „Fachmann“. Hasło niemieckie i angielskie	13—18
4. Angielska a polska psychika i tradycja. Polski kult wolności. Zasadniczy problem dziejowy polski. Uniwersalizm angielski a polski. Inicjatywa i twórczość indywidualna w dziejach polskich. Rola jednostek w Polsce. Polski typ idealny	19—25
5. Znaczenie wyrazu „obywatel“. Ewolucja historyczna tego wyrazu. Pogłębienie typu, — rozszerzenie ideału. Ideał obywatela, jako tradycyjny ideał wychowawczy polski	26—30
6. Ideał narodowy a ideał moralny. Wady angielskie, — niemieckie, — polskie. Nieodzowność zachowania własnego typu. Odskok od tradycji w systemie galicyjskim. Ogólne zadanie wychowania narodowego	31—35
7. Niezależność jako pierwsza cecha główna pojęcia „obywatel“. Niezależność ekonomiczna i jej znaczenie wychowawczo-moralne. Społeczne znaczenie niezależności ekonomicznej. Odpowiedzialność — jako druga główna cecha pojęcia „obywatel“. Właściwości podstawowe dla cechy odpowiedzialności. Niezależność i odpowiedzialność, jako dwa postulaty duszy polskiej. Ideał	36—42

II. SYSTEM:

1. Pojęcie systemu. Podział kwestji	43—45
---	-------

A. Uwagi w sprawie ogólnych podstaw szkolnictwa:

System centralistyczny. System decentralistyczny. Stosunek nauczycieli do władz w obu systemach. Kwalifikacje nauczycielskie w systemie biurokratycznym. Kwalifikacje, żądane w systemie indywidualistycznym. Posłannictwo nauczyciela. Nieodzowność systemu wogóle. System a człowiek. Wady obecnego systemu. Braki nauczyciela. Komisja Edukacyjna o prawach i obowiązkach nauczycieli. Sytuacja nauczyciela polskiego dawniej a dziś. Postulaty 46—57

B. Uwagi w sprawie organizacji szkolnictwa:

Cechy dobrej organizacji. Wady obecnej organizacji. Galicyjski lęk przed sięganiem „dalej”. Brak koordynacji między typami szkół. Potrzeba reformy zasadniczej. Projekt warszawski. Dwa zadania szkolnictwa. Szkoła elementarna. Szkoła średnia. Akademeje. Szkoła powszechna, a obecna szkoła ludowa. Szkoła średnia nowa a dzisiejsza. Zalety nowego systemu 58—57

C. Uwagi metodyczno-programowe:

Sprawa reformy metod i programów. Czynniki zawodowy a ogólnokształcący. Kwestia zawodowości szkoły elementarnej. Naczelna zasada metodyczno-programowa. Zasada naczelna w szkole średniej. Zasada naczelna w szkole elementarnej. Galicyjski lęk przed sięganiem „głębiej”. Zasluga nauczycielstwa. Rousseau o wychowaniu narodowym w Polsce. Palimpsest 66—77

III. NAJNOWSZE PRĄDY PEDAGOGICZNE ZAGRANICĄ I W POLSCE:

Zakres zagadnienia. „Ceterum censeo” współczesnej doby. Pierwszy problem: szkoła a natura dziecka. Drugi problem: szkoła a życie. Kwestia karności i „przymusu” w szkole. Trzeci problem: szkoły nowego typu. Charakterystyka szkół nowego typu. Czwarty problem: nauczanie a wychowanie. Jakich ludzi potrzeba? Niemiecka „Kriegspedagogik”. Niemieckie a francuskie ujmowanie sprawy. Polski projekt reformy. Piąty problem: dążność do demokratyzacji. Angielski system „wyławiania zdolności”. Przekrój życia. 79—95

UWAGA. Na pracę niniejszą złożyły się artykuły, drukowane w „Kurierze Lwowskim” w ciągu 1-szej połowy 1916 r. (wstęp, część I i II), — stąd z literatury bieżącej nie uwzględniono tutaj tych rzeczy, które pojawiły się później, — oraz odczyt, wygłoszony na zaproszenie Tow. Pedagogicznego we Lwowie w maju 1917 r. (część III.).